

[RE-205] ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	-
Спеціальність	
Освітня програма	172Б РТС - Радіотехнічні інформаційні технології (ЄДЕБО id: 6842)172Б РОС - Радіозв'язок і оброблення сигналів (ЄДЕБО id: 6364)172Б РСІ - Радіосистемна інженерія (ЄДЕБО id: 7350)172Б ІТР - Інтелектуальні технології радіоелектронної техніки (ЄДЕБО id: 49229)172Б ІТМР - Інтелектуальні технології мікросистемної радіоелектронної техніки (ЄДЕБО id: 5627)172Б ІКР - Інформаційна та комунікаційна радіоінженерія (ЄДЕБО id: 49228)172Б РКС - Радіотехнічні комп'ютеризовані системи (ЄДЕБО id: 49227)172Б ІТРЕТ+ - Інтелектуальні технології радіоелектронної техніки (ЄДЕБО id: 57907)172Б ІКРІ+ - Інформаційна та комунікаційна радіоінженерія (ЄДЕБО id: 57910)172Б РТКС+ - Радіотехнічні комп'ютеризовані системи (ЄДЕБО id: 57920)172Б ТРЕБ - Технології радіоелектронної боротьби (ЄДЕБО id: 63920)G5Б ТРЕБ - Технології радіоелектронної боротьби (ЄДЕБО id:)G5Б ІТРЕТ - Інтелектуальні технології радіоелектронної техніки (ЄДЕБО id:)G5Б ІКРІ - Інформаційна та комунікаційна радіоінженерія (ЄДЕБО id:)G5Б РТКС - Радіотехнічні комп'ютеризовані системи (ЄДЕБО id: 83620)
Статус дисципліни	Нормативна
Форма здобуття вищої освіти	Очна
Рік підготовки, семестр	3 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	4 кред. (Лекц. 18 год, Практ. 18 год, Лаб. год, СРС. 24 год)
Семестровий контроль/контрольні заходи	Залік
Розклад занять	https://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	Українська

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Основною метою навчальної дисципліни «Підприємницьке право» є засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних положень підприємницького права та основних правових інститутів у підприємницьких відносинах, понятійно-категоріального апарату та формування юридичного мислення на основі здобутих правових знань.

Підготовка здобувачів вищої освіти спрямована на те, щоб випускники різних спеціальностей оволоділи необхідними знаннями в організації та здійсненні підприємницької діяльності, забезпечення дотримання ними вимог чинного законодавства, а також захисту їх прав та законних інтересів у взаємовідносинах з іншими суб'єктами підприємництва та органами державної влади, управління та місцевого самоврядування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є відносини щодо організації та здійснення підприємницької діяльності, система законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різноманітними суб'єктами.

Програму даного курсу спрямовано, зокрема, на здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; Здатність приймати обґрунтовані рішення, здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

Після вивчення дисципліни студент має володіти такими компетентностями:

Загальні компетентності:

ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 3 Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 11 Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ФК 5 Здатність використовувати нормативну та правову документацію, що стосується інформаційно-телекомунікаційних мереж, телекомунікаційних та радіотехнічних систем (закони України, технічні регламенти, міжнародні та національні стандарти, рекомендації Міжнародного союзу електрозв'язку і т.п.) для вирішення професійних завдань.

Програмні результати навчання

ПРН 10 Застосовувати міжособистісні навички для взаємодії з іншими людьми та залучення їх до командної роботи.

ПРН 11 Толерантно сприймати та застосовувати етичні норми поведінки відносно інших людей

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни здобувачу вищої освіти бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами законодавства.

3. Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1. Загальні засади підприємницької діяльності, підприємницьке законодавство
- Тема 2. Суб'єкти підприємницької діяльності
- Тема 3. Державне регулювання та легалізація (легітимація) підприємницької діяльності
- Тема 4. Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності
- Тема 5. Договори у підприємницькій діяльності
- Тема 6. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності
- Тема 7. Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності
- Тема 8. Правове регулювання підприємницької діяльності у сфері телекомунікацій.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1. Література

Базова

1. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с. URL: <http://sites.znu.edu.ua/science-earth/assets/documents/principles/Pidruchnyk-Pidpryyemnytstvo-torhivlya-birzhova-diyalnist.pdf>
2. Гарагонич О.В. Господарське право (Загальна частина) : підручник / колектив авторів: Гарагонич О.В., Кологойда О.В., Кравець І.М., Пацурія Н.Б. [та 7 інших] ; за редакцією В.С. Щербини, В.В. Рєзнікової ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут права. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 447 с. Шифр в науково-технічній бібліотеці ім. Г.І. Денисенка (бібліотека Університету КПІ ім. Ігоря Сікорського) 346(477)(075.8). Всього 20 прим.
3. Дерев'янку Б. В. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Дерев'янку; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с. URL: https://hozpravoreposit.kyiv.ua/bitstream/handle/765432198/136/Derevyanko_posibnik_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. Підприємницьке право України: Навч. посіб. / Ю. В. Корнєєв. К. : Центр учбової літератури, 2019. 120 с.
5. Господарське право (загальна частина): курс лекцій / О. М. Вінник. К. : Вид-во Ліра-К, 2020. 240 с.

Допоміжна

6. Біленко М. Майно фізичної особи-підприємця як об'єкт права спільної сумісної власності подружжя. Юридична України. 2014. № 5. С. 32-36.
7. Вінник О.М. Господарське право в умовах цифровізації економіки : навчальний посібник / О.М. Вінник, О.В. Шаповалова ; Національна академія правових наук України, Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені Ф. Г. Бурчака. - Київ : НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2020. - 313

сторінки. Шифр в науково-технічній бібліотеці ім. Г.І. Денисенка (бібліотека Університету КПІ ім. Ігоря Сікорського) 346:004](477)(075.8). Всього 3 прим.

8. Дякуновський О. Є. Систематичність та одержання прибутку як ознаки підприємництва в Україні: досвід Республіки Польща. *Juris Europensis Scientia*. 2020. № 3. С. 31-37.

9. Дякуновський О. Є. Щодо видів суб'єктів підприємницької діяльності в Республіці Польща: досвід для України. Інтеграція юридичної науки і практики як основа сталого розвитку вітчизняного законодавства: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 13-14 листопада 2020 р.). Дніпро: Дніпровський гуманітарний університет, 2020. С. 80.

10. Коваленко Н. Особливості банкрутства фізичних осіб – підприємців. *Санація та банкрутство*. 2011. № 2. С. 137.

11. Кравчук О. Три види правового статусу фізичної особи. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія. Соціологія. Право: Зб. наук.праць 2017. № 1/2 (33/34). С. 194.

12. Сенюта С. Я. Правове регулювання господарської діяльності в телекому- нікаційній галузі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / С. Я. Сенюта; К., 2016. 20 с.

13. Лепіхіна О. Майно фізичної особи-підприємця, яке ним придбане і використовується в підприємницькій діяльності, треба розглядати як його особисту приватну власність. URL: <https://lhs.net.ua/ua-maino-fop-iake-nym-prydbane-i-vykorystovuietsia-v-pidpryemnytskii-diialnosti-treba-rozhliadaty-iake-ioho-osobystu-pryvatnu-vlasnist-olha-lepikhina-ru-ymushchestvo-flp-kotoroe-ym-pryobreteno-y-yspol/>.

14. Пацурківський Ю. П. Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2001. С. 9.

15. Переверзєв О.М. Питання правового режиму майна фізичної особи – підприємця. *Вісник Луганського університету внутрішніх справ*. 2012. № 5. С. 301.

16. Переверзєв О.М., Жоравович Д.О. Питання правового режиму майна фізичної особи – підприємця. *Вісник Луганського університету внутрішніх справ. Спеціальний випуск*. 2012. № 5. С. 297.

17. Реалізація права на підприємницьку діяльність: стан та перспективи: колективна монографія / За заг. ред. А.Г.Бобкової, А.М.Захарченка. – Київ: ДВ «Дакор», 2021. - 250 с.

18. Інформація, зв'язок і телекомунікації в Україні: економіка, право, управ- ління / Довгий С. О., Ільницький Д. О., Литвин В. М. та ін.; за ред. С. О. Довгого та Б. І. Холода. – К. : Укртелеком, 2001. – 784 с.

19. Статус фізичної особи - підприємця: проблеми застосування законодавства: роз'яснення Міністерства юстиції України від 14.01.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0012323-11#Text>. (дата звернення 10.08.2022 р.).

20. Товкун І., Зал Д. Укладання договору поставки у спрощеній формі: на матеріалах судової практики. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 5. С. 40-44.

21. Устименко В.А. Господарське законодавство України: перспективи модернізації на засадах сталого розвитку: монографія. 2019. 320 с.

22. Щодо реєстрації транспортних засобів за фізичними особами – підприємцями: Лист Міністерства юстиції України від 04.08.2008 р. № 7885-0-33-08. *Бізнес-Бухгалтерія-Право. Податки. Консультації*. 2008 р. № 36. С. 28.

Нормативно-правові акти України та міжнародних організацій

1. Конституція України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Цивільний кодекс України 16.01.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
4. Закон України від 19 вересня 1991 року № 1576-XII «Про господарські товариства». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
5. Закон України від 17 вересня 2008 р. № 514-УІ «Про акціонерні товариства». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
6. Закон України від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>
7. Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV. «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
8. Закон України від 02 березня 2015 року № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

Інформаційні ресурси:

1. <https://www.rada.gov.ua/> - Офіційний портал Верховної Ради України;
2. <https://court.gov.ua/> - Судова влада України
3. <https://reestr.court.gov.ua> - Єдиний державний реєстр судових рішень

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин/2 кредити ECTS для студентів денної та заочної форм навчання. Навчальна дисципліна містить 8 тем.

Методика опанування навчальної дисципліни базується на поєднанні послідовності вивчення лекційного матеріалу, опрацювання завдань на практичні заняття, самостійної роботи здобувачів з використанням основного і додатково матеріалу інформаційних джерел.

В процесі викладання навчальної дисципліни застосовуються методи «мозкового штурму», кейс-метод, метод Прес, які допомагають покращити результативність і засвоєння матеріалу, допомагають навчити висловлювати свою думку.

На лекціях дається матеріал для опрацювання у формі презентацій, лекцій-пояснень. Деякі питання лектор виносить на самостійне опрацювання. Під час лекції та після її закінчення здобувачі мають можливість ставити запитання. З окремих питань лекційного курсу може проводитися дискусія між лектором та здобувачами – або акцентувати увагу на важливих, принципових та проблемних моментах.

Плани практичних занять з курсу «Підприємницьке право» для здобувачів вищої освіти розроблені згідно з навчальним планом Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Мета практичних занять – надати допомогу при поглибленому вивченні теоретичних положень курсу, виробити у студентів вміння правильно орієнтуватися та застосовувати законодавство при регулюванні підприємницьких відносин.

Для підготовки до практичних занять необхідно використовувати лекційні нотатки,

рекомендовану літературу та чинне законодавство України з відповідної теми.

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	<p>Тема 1. Загальні засади підприємницької діяльності, підприємницьке законодавство</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки підприємницької діяльності. Відмежування підприємницької діяльності від інших видів діяльності. 2. Право на підприємницьку діяльність. 3. Правова основа здійснення підприємницької діяльності та система джерел підприємницького права. Підприємницьке законодавство. <p><i>Література: 1-5; 8; 17; 21.</i></p>
2	<p>Тема 2. Суб'єкти підприємницької діяльності (ч. 1)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки суб'єктів підприємницької діяльності, правосуб'єктність. 2. Класифікація суб'єктів підприємницької діяльності. 3. Поняття та види підприємств, їх правова характеристика. 4. Господарські товариства як суб'єкти підприємництва. 5. Фізична особа як суб'єкт підприємницької діяльності. 6. Характеристика інших суб'єктів підприємництва. <p><i>Література: 1-5; 9; 11; 17; 19.</i></p>
	<p>Тема 3. Суб'єкти підприємницької діяльності (ч. 2)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створення суб'єктів господарювання. 2. Припинення суб'єктів господарювання або їх діяльності. <p><i>Література: 1-5; 4; 10; 17.</i></p>
4	<p>Тема 4. Державне регулювання та легалізація (легітимація) підприємницької діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи та форми державного регулювання господарських відносин. 2. Правові засади оподаткування підприємницької діяльності. 3. Ліцензування у підприємницькій діяльності. 4. Дозвільні документи у підприємницькій діяльності 5. Державна підтримка суб'єктів підприємництва. <p><i>Література: 1- 5; 7; 17; 21.</i></p>
5	<p>Тема 5. Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види майна у підприємницькій діяльності. 2. Джерела та способи формування майна суб'єктів підприємницької діяльності. 3. Використання природних ресурсів у підприємницькій діяльності. 4. Використання у підприємницькій діяльності прав інтелектуальної власності. 5. Цінні папери у підприємницькій діяльності. 6. Корпоративні права суб'єктів підприємництва. <p><i>Література: 1-5; 13-17.</i></p>
6	<p>Тема 6. Договори у підприємницькій діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки, види підприємницького договору. 2. Зміст і форма підприємницького договору. 3. Укладення підприємницьких договорів, їх виконання, зміна і розірвання. 4. Організаційно-господарські та майново-господарські договори. <p><i>Література: 1-5; 7; 17-18; 20; 21.</i></p>
7	<p>Тема 7. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, принципи і функції господарсько-правової відповідальності 2. Види господарсько-правової відповідальності 3. Підстави і межі господарсько-правової відповідальності 4. Форми господарсько-правової відповідальності 5. Порядок реалізації господарсько-правової відповідальності <p><i>Література: 1-5; 7; 11; 12.</i></p>

8	<p>Тема 8. Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності</p> <p>1. Поняття та правова основа захисту прав і законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності</p> <p>2. Підстави захисту прав і законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.</p> <p>3. Форми захисту прав і законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.</p> <p>4. Способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності</p> <p><i>Література: 1-5; 7; 17; 19.</i></p>
9	<p>Тема 9. Правове регулювання підприємницької діяльності у сфері телекомунікацій.</p> <p>1. Загальні засади підприємницької діяльності у сфері телекомунікацій.</p> <p>2. Організаційно-правові основи здійснення підприємницької діяльності у сфері телекомунікацій.</p> <p>3. Відповідальність за правопорушення при здійсненні підприємницької діяльності у сфері телекомунікацій.</p> <p><i>Література: 1-5; 7; 12; 17; 18.</i></p>

Практичні заняття

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість ауд. год.
1.	Загальні засади підприємницької діяльності, підприємницьке законодавство	2
2.	Суб'єкти підприємницької діяльності	4
3.	Державне регулювання та легалізація (легітимація) підприємницької діяльності	2
4.	Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності	2
5.	Договори у підприємницькій діяльності	2
6.	Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності	2
7.	Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності	2
8.	Правове регулювання підприємницької діяльності у сфері телекомунікацій.	2

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується робочим навчальним планом.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Самостійну роботу можна умовно поділити на два різновиди: на частину, яка органічно пов'язана з аудиторними заняттями, і на частину, що виконується за ініціативою здобувачів вищої освіти.

Під час самостійної роботи, пов'язаної з аудиторними заняттями, студенти мають опрацьовувати теоретичні основи лекційного матеріалу та питання, рекомендовані для самостійного вивчення. Це дає змогу підготуватися до виступів на семінарі, розв'язувати ситуаційні завдання, а також зорієнтуватися в законодавчо-нормативних джерелах з правового регулювання підприємницьких відносин, порядку вирішення господарських спорів та судової практики.

Під час другої частини самостійної роботи – за ініціативою студентів і за підтримкою викладача надається можливість працювати над позапрограмними джерелами, творчо осмислюючи складні проблеми курсу та здобуваючи практичні навички з документального оформлення юридичних фактів.

Універсальною та найбільш поширеною формою самостійної роботи студентів є робота з конспектами, підручниками, нормативно-правовими актами, науковою літературою, використанням Інтернет-ресурсів. При цьому слід застосовувати виключно чинне, на момент виконання завдання (на час підготовки до заняття), законодавство. При використанні нормативно-правових актів слід застосовувати їх останні редакції.

Для використання останньої редакції доцільно використовувати відповідні аналітичні інформаційно-правові системи або вільно доступні ресурси мережі Інтернет на сайтах <http://rada.gov.ua/>, <http://nau.kiev.ua/> та інших.

Із судовою практикою при необхідності можна ознайомитися в Єдиному реєстрі судових рішень в мережі Інтернет на сайті <http://reyestr.court.gov.ua/>

Одним з основних видів семестрового контролю під час опанування навчальної дисципліни «Підприємницьке право» є виконання модульної контрольної роботи.

№ з/п	Назва теми та питання для самоконтролю	Кількість годин СРС
1	<p>Загальні засади підприємницької діяльності, підприємницьке законодавство <i>Питання для самоконтролю</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте зміст ознак підприємницької діяльності. 2. Наведіть приклади підприємницької діяльності за секцією КВЕД – розділом, групою, класом. 3. Назвіть види зовнішньоекономічної діяльності. 4. Назвіть нормативно-правові акти, що регулюють здійснення підприємницької діяльності всіх видів. 	3
2	<p>Суб'єкти підприємницької діяльності <i>Питання для самоконтролю</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте поняття та назвіть основні ознаки суб'єктів підприємницької діяльності. 2. Охарактеризуйте види суб'єктів підприємницької діяльності, назвіть позитивні та негативні риси кожного з видів. 3. Охарактеризуйте етапи створення господарських товариств шляхом утворення. 4. Назвіть органи управління різних видів суб'єктів підприємницької діяльності та охарактеризуйте порядок їх формування і компетенцію. 	3
3	<p>Державне регулювання та легалізація (легітимація) підприємницької діяльності <i>Питання для самоконтролю</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть спеціальні умови здійснення підприємницької діяльності 2. Назвіть види дозвільних документів у сфері підприємницької діяльності 3. Охарактеризуйте ліцензування як засіб державного регулювання підприємницької діяльності. 4. Розкрийте сутність декларативного принципу започаткування підприємницької діяльності 	3

4	<p>Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності <i>Питання для самоконтролю</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наведіть джерела формування майна фізичної особи-підприємця. 2. Вкажіть підстави набуття та припинення права приватної власності. 3. Розкрийте зміст таких категорій як статутний і власний капітал акціонерного товариства. 4. Назвіть умови, за яких іноземець може використовувати приватну власність для здійснення підприємницької діяльності. 5. Назвіть особливості звернення стягнення на майно, яке знаходиться у спільній приватній власності. 6. Наведіть приклади обмежень права приватної власності. 	3
5	<p>Договори у підприємницькій діяльності <i>Питання для самоконтролю</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть відмінності господарського договору від інших видів договорів (цивільного, трудового, адміністративного). 2. Вкажіть істотні умови трьох різних видів договорів у підприємницькій сфері. 3. Назвіть правові наслідки порушення вимог щодо форми господарського договору. 4. Охарактеризуйте загальний порядок укладання господарського договору. 5. Назвіть особливості укладання господарських договорів на публічних торгах. 6. Назвіть основні етапи порядку зміни або розірвання договору. 	3
6	<p>Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності <i>Питання для самоконтролю</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перерахуйте ознаки і переваги штрафних санкцій як форми господарсько-правової відповідальності. 2. Охарактеризуйте підстави застосування штрафних санкцій. 3. Дайте характеристику неустойки як засобу забезпечення зобов'язання і господарської санкції. 4. Сформулюйте правило встановлення розміру штрафних санкцій. 5. Перерахуйте характерні риси оперативно-господарських санкцій. 6. Охарактеризуйте підстави застосування оперативно-господарських санкцій. 7. Розкрийте особливості визначення розміру відшкодування збитків за порушення господарського договору 	3
7	<p>Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності <i>Питання для самоконтролю</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть переваги судової форми захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності. 2. Розкрийте вимоги щодо способів самозахисту прав суб'єктів підприємницької діяльності. 3. Наведіть перелік органів, що уповноважені здійснювати поза-судовий захист прав суб'єктів підприємницької діяльності. 4. Назвіть способи захисту немайнових прав суб'єктів підприємницької діяльності. 	3

8	<p>Правове регулювання підприємницької діяльності у сфері телекомунікацій.</p> <p><i>Питання для самоконтролю</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть суб'єктів господарювання, які здійснюють підприємницьку діяльність у сфері телекомунікацій. 2. Охарактеризуйте законодавство, що регулює здійснення підприємницької діяльності у сфері телекомунікацій. 3. Розкрийте правовий статус суб'єктів, що здійснюють підприємницьку діяльність у сфері телекомунікацій. 4. Назвіть умови здійснення підприємницької діяльності у сфері телекомунікацій. 5. Дайте характеристику таким засобам державного регулювання підприємницької діяльності у сфері телекомунікації як ліцензування, тарифікація та контроль. 6. Розкрийте зміст технічного регулювання у сфері телекомунікацій. 	3
---	--	---

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування лекцій є запорукою успішного опанування навчальної дисципліни. На лекційних заняттях викладач розкриває ключові питання підприємницького права, відзначає проблеми, які виникають у відповідній правозастосовній практиці та залучає здобувачів до їх обговорення. За власним бажанням здобувач може вести конспект.

У разі пропуску лекції матеріали для її самостійного опанування розміщуються на платформі дистанційного навчання MOODLE.

Практичні заняття проводяться у формі обговорення проблемних питань за темою практичного заняття. Кожен студент до проведення практичного заняття вирішити практичні завдання, які розміщені на платформі дистанційного навчання MOODLE. В процесі проведення практичного заняття здобувач повинен продемонструвати знання питань для обговорення та власний варіант вирішення практичних завдань. На практичному занятті навіть добре підготовлений студент не повинен залишатись пасивним спостерігачем, він має активно включатись у обговорення питань. Якщо ж здобувач не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Задля забезпечення кожному студенту навчальної групи отримати бали протягом практичного заняття, окремим студентам викладач може дати письмове завдання за лекційним матеріалом.

На лекціях та практичних заняттях викладач може проводити експрес-опитування із питань, що є предметом обговорення.

На практичних заняттях можна користуватись технічними засобами, мобільними телефонами, ноутбуками при опрацюванні нормативно-правових актів та участі у експрес-опитуваннях викладача. Аудіо- та/або відео - запис лекційних занять забороняється.

Пропущене практичне заняття може бути перескладено, у разі його пропуску з поважної причини. Студент, який пропустив заняття з поважної причини та бажає підвищити свій рейтинг, звертається до викладача з обґрунтуванням причин його пропуску та проханням надати можливість його відпрацювати. Перескладання практичного заняття може відбуватися наступним чином: 1) проведення усної співбесіди за темою заняття у визначений викладачем день та час за попереднім погодженням зі здобувачем; 2) виконання практичних завдань із теми заняття у письмовій формі та відправлення відповідної роботи на електронну пошту викладача в обумовлені ним строки.

Штрафні бали не передбачені.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) Відповіді та доповнення відповідей інших студентів у процесі роботи на семінарських заняттях, участь в обговоренні;
- 2) Вирішення тестів або практичних задач на семінарському занятті;
- 3) МКР;
- 4) За необхідності – залік.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як модульний контроль що має на меті засвоєння здобувачами вищої освіти повної сукупності знань та вмінь, що формує дисципліна «Підприємницьке право». Такий контроль реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування, чи розв'язання ситуаційних завдань (вирішення задач). За часом він проводиться за рахунок аудиторних занять у перший і другий етапи проміжної атестації – на восьмому і шістнадцятому тижнях навчання відповідно.

Сума балів, яка необхідна для атестації буде вирахована у відповідності до максимальної кількості балів, які студент міг набрати за час навчання (наприклад, якщо на даний момент у Вас була можливість набрати 30 балів, 1 атестація виставляється за умови набрання студентом 15 балів, якщо на момент виставлення 2 атестації була можливість набрати 60 балів – атестація виставляється за умови набрання студентом 30 балів).

Семестровий контроль: залік. **Умови допуску до семестрового контролю:** рейтинг студента становить 30 балів.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому університетом порядку.

Здобувачі, які набрали протягом семестру **0-29 балів**, до заліку не допускаються.

Здобувачі, які набрали протягом семестру **30-59 балів**, зобов'язані скласти залік.

Якщо семестровий рейтинг більше 60 балів студент може не виходити на залік, а отримати оцінку «**автоматом**».

Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить семестровий контроль.

Залікова контрольна робота проходить у формі усної співбесіди за окремими питаннями, що винесені на залік або тестування за всіма темами курсу (Додаток 1).

Підсумковий рейтинг студента:

Денна форма

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Ваговий бал	Кількість	Всього
1	Відповіді та доповнення відповідей інших студентів у процесі роботи на семінарських заняттях, участь в обговоренні	5	7	35

2	Вирішення тестів або практичних задач на семінарському занятті	5	7	35
3	Модульна контрольна робота	1	30	30
	Всього			100

Робота на практичних заняттях:

(максимальна кількість балів на одному практичному занятті складає 5)

активна участь у роботі практичного заняття; надання повної і аргументованої, логічно викладеної доповіді, відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших студентів у процесі дискусії	5
активна участь у роботі практичного заняття; надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді	3-4
надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення задачі з грубими помилками, вирішення завдання без обґрунтування.	0

Модульна контрольна робота проходить у формі тестування. Всього – 30 тестів з однією правильною відповіддю. 1 правильна відповідь – 1 бал, неправильна відповідь оцінюється у 0 балів.

Студент має можливість отримати додаткові заохочувальні бали за виконання творчих робіт з дисципліни, зокрема:

- участь у факультетських, інститутських олімпіадах з навчальних дисциплін,
- участь у конкурсах робіт,
- підготовка оглядів наукових праць, тез до науково-практичної конференції та наукових статей за тематикою курсу,
- проходження онлайн-курсів із наданням підтверджувальних сертифікатів, за тематикою курсу (перелік он-лайн курсів, які студент може проходити, зазначаються у силабусі або оголошується викладачем). У разі проходження студентом додаткових он-лайн курсів студент повинен надати сертифікат як підтвердження їх проходження. У сертифікаті повинні бути зазначені Прізвище та ім'я студента, а також дата, отримання сертифіката, яка повинна припадати на учбовий семестр після отримання завдання студентами.

Викладач має право при отриманні сертифікату задавати питання щодо пройденого курсу, уточнювати які питання викликали складності, що сподобалося тощо аби пересвідчитися, що студент особисто проходив курс.

Остання дата подання сертифікатів визначається викладачем (це може бути як дата останнього заняття, так і певна зазначена дата, після якої сертифікати не будуть прийматися).

За результатом пройденого курсу викладач ставить оцінку у відповідний рядок поточного контролю.

Проходження он-лайн курсу за погодженням з викладачем може бути використано у якості відпрацювання пропущеної теми. У такому випадку оцінки за проходження заносяться у відповідні рядки практичних занять Поточного контролю.

Виконання творчих робіт є добровільним. Їх невиконання не карається штрафними балами.

За виконання творчих робіт студент може отримати не більше 10 додаткових балів.

Виконання творчих робіт має бути обов'язково погоджено з викладачем. У процесі погодження викладач повідомляє студенту кількість балів за певний вид роботи, яка визначається із урахуванням обсягу годин он-лайн курсу, рівня конкурсного заходу, складності тематики наукової роботи, результатів, які можуть бути набуті під час їх виконання тощо.

Бали за кожний вид роботи зараховуються тільки при наявності підтверджуючого документу (збірника тез, сертифіката тощо).

У разі, якщо сума балів, отриманих протягом семестру та заохочувальних балів перевищує 100, студент отримує максимальну оцінку в 100 балів, а бали набрані понад максимально можливу кількість у 100 балів відкидаються.

Виконання творчих робіт може бути зараховано викладачем у якості відпрацювання пропущених практичних занять. Обсяг відпрацювання та кількість балів визначаються викладачем у залежності від складності творчих завдань.

У випадку, якщо студент бажає визнати результати навчання, набуті у неформальній / інформальній формі та які не були зазначені у силабусі, то валідація таких результатів здійснюється згідно «Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті».

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Важливе значення мають рекомендації викладача для самостійного опрацювання законодавчо-нормативних актів, починаючи з принципів положень Конституції України щодо підприємницьких відносин. Студент, користуючись порадами викладача з перших занять повинен опановувати рекомендовані норми Цивільного та Господарського кодексів України і поступово готувати себе до роботи зі спеціальними законодавчо-нормативними актами за всіма наступними темами предмету. До кожного нормативно-правового акту, який буде використовуватись під час засвоєння знань з окремої теми, викладач надає вичерпні пояснення, зокрема, - які саме норми з відповідного законодавчо-нормативного акту будуть використовуватись, як правильно їх застосовувати при виконанні запропонованих вправ (ситуаційних завдань, задач або складання документу з підприємницьких відносин).

Політика курсу з освітнього компоненту «Підприємницьке право» передбачає відповідальність викладача і студента, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

Політика університету:

Норми етичної поведінки студентів і працівників а також **політика та принципи**

академічної доброчесності визначені у розділах 2 і 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше див.: <https://kpi.ua/code>

Студент повинен ознайомитись із цим загально університетським документом і винести для себе наступне: академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролю. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування виконаних робіт однокласників, плагіату (відтворення опублікованих робіт без зазначення авторів цих робіт та без належного посилання на видання цієї роботи). У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Перелік питань, які виносяться на залік:

1. Поняття та ознаки підприємницької діяльності.
2. Відмежування підприємницької діяльності від інших видів діяльності.
3. Право на підприємницьку діяльність.
4. Правова основа здійснення підприємницької діяльності та система джерел підприємницького права.
5. Підприємницьке законодавство.
6. Поняття та ознаки суб'єктів підприємницької діяльності, правосуб'єктність.
7. Основні права та обов'язки суб'єктів підприємництва.
8. Класифікація суб'єктів підприємницької діяльності.
9. Поняття та види підприємств, їх правова характеристика.
10. Господарські товариства як суб'єкти підприємництва.
11. Фізична особа як суб'єкт підприємницької діяльності.
12. Характеристика інших суб'єктів підприємництва.
13. Методи та форми державного регулювання господарських відносин.
14. Правове регулювання участі держави у підприємницькій діяльності.
15. Державна підтримка суб'єктів підприємництва.
16. Поняття легалізації (легітимації) підприємницької діяльності.
17. Порядок створення та державної реєстрації суб'єктів підприємництва, загальні умови здійснення підприємницької діяльності.
18. Спеціальні умови здійснення підприємницької діяльності.
19. Ліцензування у підприємницькій діяльності.
20. Припинення суб'єктів підприємництва.
21. Порядок реорганізації та ліквідації суб'єктів підприємництва.
22. Поняття та види майна у підприємницькій діяльності.
23. Джерела та способи формування майна суб'єктів підприємницької діяльності.
24. Використання природних ресурсів у підприємницькій діяльності.
25. Використання у підприємницькій діяльності прав інтелектуальної власності.
26. Цінні папери у підприємницькій діяльності.
27. Корпоративні права суб'єктів підприємництва.
28. Поняття та ознаки підприємницького договору.
29. Види підприємницьких договорів.
30. Зміст і форма підприємницького договору.
31. Укладення підприємницьких договорів, їх виконання, зміна і розірвання.
32. Організаційно-господарські та майново-господарські договори.
33. Договори на реалізацію майна, продукції.
34. Договори про використання майна.

35. Договори про виконання робіт і надання послуг.
36. Загальні засади відповідальності суб'єктів підприємництва, поняття та види юридичної відповідальності.
37. Поняття, ознаки та принципи господарсько-правової відповідальності.
38. Підстави та межі господарсько-правової відповідальності.
39. Види господарсько-правової відповідальності.
40. Адміністративно-господарські санкції у підприємницькій діяльності.
41. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.
42. Відшкодування збитків суб'єктами підприємницької діяльності.
43. Штрафні та оперативно-господарські санкції.
44. Особливості кримінальної відповідальності у підприємницькій діяльності.
45. Поняття та правова основа захисту прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.
46. Підстави захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності.
47. Способи захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності.
48. Форми захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності (юрисдикційні та неюрисдикційні).

Опис матеріально-технічного та інформаційного забезпечення дисципліни

-

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено

Ухвалено кафедрою КІГАП (протокол № від)

Погоджено методичною комісією факультету/ІНІ (протокол № _____ від _____)